

*Az a nemzet, amelyik emlékeit veszni hagyja,
az a saját síremlékét készíti, és vesztesége
az egész emberiségnek.
Ipolyi Arnold*

Rejtélyes magyar múlt

Onogurok

(Miért lettünk hungarusok, ungarok, ugrok, vengerek, ...?)

LÁTÓHEGYI KILÁTÓ 37. szám

Előszó

(amiért laikusként bátorkodom a témával foglalkozni)

Kedvenc időtöltéseim egyike a magyar őstörténet, a magyar nyelv eredetéről szóló olvasmányok böngészése. Nem lévén sem történész, sem nyelvész, tájékozottságom arra természetesen nem elég, hogy tudományosan foglalkozzam a témával, de arra talán igen, hogy kérdéseket és dilemmákat fogalmazzak meg, eltérő nézeteket összegezzek és állítsak szembe. Ezek esetleg érdekesek lehetnek a hozzám hasonló amatőr érdeklődők számára, akiknek nincs idejük elmélyedni múltunk rejtjelmeiben.

Van egy másik ok is, ami arra késztet, hogy közreadjam ezeket az összeállításokat. Miközben a magyar őstörténetnek és a magyar nyelv eredetének jelentős, az uralkodó elméletekkel szembenálló irodalma van, az oktatás keretében és a tudományos fórumokon nincs lehetőség ezek megismerésére. A hivatalos, akadémiai történészek és nyelvészek többsége ugyanis – uralva az intézményeket és pozíciókat – többnyire arrogánsan és gögösen, az érdemi vitát visszautasítva eleve délibábkergető, nemzeti kicsinységünket kompenzálni igyekvő dilettáns szubkultúrának bélyegzik meg az övéikkel nem egyező nézeteket.

És még egy megjegyzés: mivel viszonylag jól ismerem szakmámban, a közgazdaságtanban születő egyes elméletek és nézetek hátterét, megalapozottságát és értékét, a szubjektivitás és a verifikálás súlyát, ennek alapján bátorkodom belekontárkodni más társadalomtudományi területek belügyeibe is.

Az onogurok története: az Uráltól a Kárpát-medencéig sodorták az ugorokat, vagy ők maguk az ugorok?

Módszertani megjegyzés

Laikusként meg kell állapítsam, hogy őstörténészeink igen gyakran súlyos módszertani hibát vétenek: idegennyelvű forrásokat használva (márpedig nincs más, a korabeli „magyar” források is latin nyelvűek) az általuk magyarnak vélt népeket „magyarnak” nevezik, függetlenül attól, hogy az az eredeti forrásban ugor, onogur, avar, hungarus, ungar, szabír, uenger, hun, türk, stb. Ez megfosztja az olvasót a saját vélemény kialakításától, hiszen az sem a forrásmunkákkal nem rendelkezik, sem azok nyelvét (latin, görög, arab) nem ismeri.

Jelmagyarázat

- — — A magyarok vándorlása
- - - - - Anonymus szerint
- Országhatár
- Városok e.majek alkut
- Újabb eredetű Város

Talányos finnugor-török származási vonal

- Östörténetünk legnagyobb talánya a honfoglaló magyarok finnugor(nak hitt) származásának, nyelvének és törökös megjelenésének, kultúrájának az ellentmondása:
 - Míg az utóbbi jellegzetességek nyilvánvalóak, és a finnugor nyelvi rokonság (de nem az egy nyelvcsaládhoz tartozás!) is az, a nem-akadémiai östörténészek tagadják a finnugor származás elméletét
 - Hogyan váltak a primitív erdőlakó ugorok, akiket elsodortak az onogurok harcias törökökké?
 - Vagy hogyan vették át a magas kultúrájú és nagy számbeli fölényben lévő lovas török népek a primitív ugorok nyelvét? Elég magyarázatot ad erre az ugorok 430 éves vándorlása és együttélése-összeolvadása az onogur törzsekkel?

- A történelemben sok példa van arra, hogy népek neve vagy nyelve megváltozik:
 - a leigázott népeket hódítóik után nevezik el
 - viszont ha a meghódítottak számbeli fölényben vannak, a hódítók idővel átveszik a meghódítottak nyelvét (pl. bolgárok → szlávok; frankok → latinok)
 - Esetünkben is ez történt volna?
 - az „elsodort ugorok” számbeli fölényben kellett volna, hogy legyenek ahhoz, hogy az onogurok átvegyék a nyelvüket
 - ugyanakkor pedig az ugorok átvették volna az onogurok életformáját?
 - És honnan kapták az ugorok a „magyar” nevet?
 - Dilemma: az ugor és (on)ogur elnevezések nagyon hasonlónak, sőt, azonosnak tűnnek, és ha így lenne, az őstörténetünknek merőben más fordulatot adna
- lásd a továbbiakat

Finnugor skizofrénia

- A finnugor elmélet szerint Kr. után 461-465 körül a finnugor népeknek az Urál déli lejtőin élő *ugor* ágához tartozó törzseket (akikből később a magyarok lettek) elsodorták az *onogur* nomád-török törzsek (a helyben maradtak a mai manyszik és hantik)
- Az *ugorok* az *onogurok* fennhatósága, majd a kazár birodalom keretei között éltek egészen az Etelközi szerződésig
- A fejlett kultúrájú törökös *onogurok* – a több, mint négyszáz éves közös vándorlás során – valamilyen csoda folytán átvették a primitív vadászó-halászó-gyűjtögető *ugorok* nyelvét (ez olyan, mintha az Amerikát gyarmatosító angolok átvették volna az irokézek, vagy a sziuk nyelvét)

Etimológia: *onogur* és/vagy *ugor*?

- A hivatalos őstörténet *ugorok* alatt uráli őseinket érti, *onogurok* alatt pedig török népeket (ogur=nyíl=törzs, onogur=tíz törzs). Az én szemem, fülem és értelmem számára azonban az *ugor* és *ogur* egy és ugyanaz. (A sok etimológiát olvasva azon csodálkozom, hogy a hivatalos őstörténészek számára ez miért nem evidens...)
- Tehát:
 - vagy uráli őseinket nem ugoroknak hívták
 - vagy ezek az uráli népek nem az őseink voltak
 - vagy az ogurok (törökök) voltak az őseink
- Ennélfogva a továbbiakban én
 - az *onogurok* és *ugorok* megnevezések közé egyenlőségjelet teszek és mindkettő alatt törökös népet értek
 - a finnugorok helyett pedig a *finn-uráli népek* kifejezést fogom használni, tekintve, hogy
 - az *ugorok/ogurok* törökös jellegű népek voltak,
 - a *magyar* megnevezést pedig egyes őstörténészek kaukázusi eleinkre alkalmazzák

A következőkben látni fogjuk, hogy e merőben logikai következtetést hogyan támasztja alá meggyőző tényekkel egy nem-akadémiai őstörténész

A magyarázatot Götz László adja

meg (Keleten kél a nap, II., 276-281. old.)

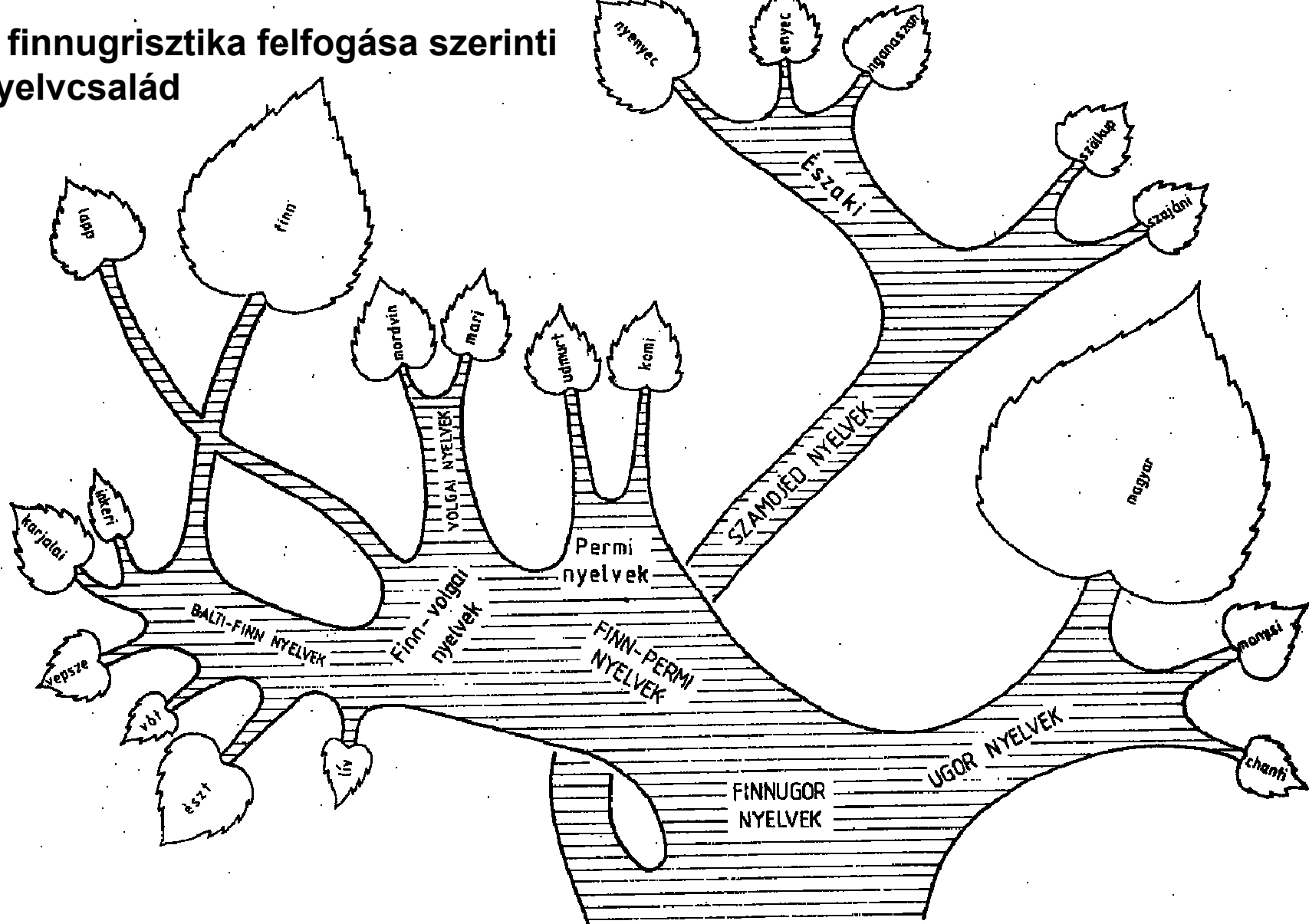
- az **ugor-magyar** nyelvek külön ősnyelvi csoportot képeztek az altáji, a finn és az árja nyelvek között (Fiók Károly):
 - nyugati török, bolgár török, vagy csuvas jellegű kihalt nyelvek és
 - a Kr.e. I. évezred szkíta népeinek nyelvei tartoztak ide
- az **ugor** népnév és változatai (ugur, ogur, ogor) a Kr.u. 5-6- és 7. századi egykorú forrásokban kivétel nélkül mindig egyértelműen törökös népeket jelölnek, mégpedig az Azóvi-tenger és a Kaszpi-tenger közötti térségben
- (hasonló véleményt fejt ki Erdélyi István: már az i.e. a 7-5. században egy Keletről jövő ogur-török nép beékelődött a finn-uráli népek közé és ezer évi együttélés után elkezdtek a vándorlást)
- Hunfalvyék lépésről-lépésre lopták bele az *ugor* nevet a finn-uráli nyelvcsaládba:
 - eleinte úgy érveltek, hogy az ugorok - onogur-hunugur (!)*, ogur-ugor magyarok - nyelvi összekötő kapcsolatot képeznek a finn-uráli és a török-altáji nyelvek között az urál-altáji nyelvcsalád nagyobb keretein belül

*figyeljünk erre az elnevezésre: **hunugur!** – egy lépés, és **hungár!**

Götz László magyarázata (folytatás)

- a következő fokozatban az „ugor” nyelvek mindinkább az uráli-finn nyelvcsalád felé tolódtak el, főleg „legközelebbi nyelvrokonaink”, a vogulok és osztjások nyelvei alapján
 - ugyanakkor a valódi ugor (azaz a hunugor, onogur, ogur) népek lassanként kimaradoztak az „ugor nyelvek” fogalmából és e kifejezéssel már csak a vogult, osztjákat és a magyart kezdték jelölni
 - végül – miután ez utóbbi nyelvekre az „ugor” megnevezés már általánossá és megszokottá vált – megkezdődött az altáji nyelvek fokozatos „eltávolodása” az uráli nyelvektől,
 - mígnem eljutottunk a finnugrisztika mai álláspontjáig:
 - az uráli és az altáji nyelvek rokonsága ugyan állítólag „nem bizonyítható”, de az uráli nyelvek egyik ágát máig is minden kétséget kizáróan hunugor-onogur-bolgár-török népeket jelölő „ugor” néven nevezik
- Munkácsi Bernát az „ugor” népnevezet eredetére vonatkozó összes adatot összegyűjtötte. Következtetése: az „ugor” vagy „ogur” népnév és változatai az egykorú forrásokban minden esetben altáji, törökös népeket jelölnek

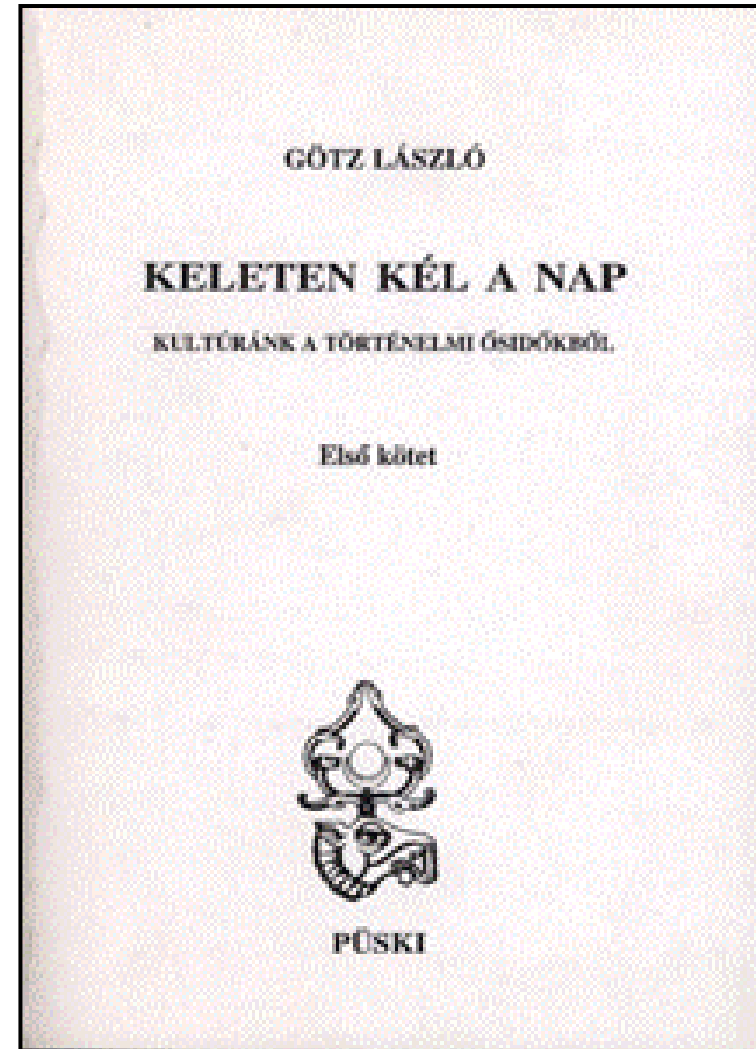
A finnugrisztika felfogása szerinti nyelvcsalád

Amint azt a finnugor elméletről szóló összeállításban kifejtettük, a nyelvrokonság valószínűleg úgy jött létre, hogy a kis uráli népekre – a hosszú szomszédság során – hatással volt az ogurok/ugorok nyelve. De nem létezett közös finnugor ősnyelv.

Götz László (befejezés)

- A hivatalos magyar őstörténeti és nyelvészeti irányzatokat még mindig a 19. századi indogermanisztika határozza meg, holott azt már jelentős részben korrigálták. Ennélfogva:
 - a nyelvészetben a „szabályos hangváltozások” törvényét követik
 - az etnikai kutatásokban mindenhol irániakat látnak, ahol török-altáji népek vannak
 - az árja (iráni-szláv-germán) kultúrfölényt hirdetik a török-altáji népekkel szemben

A MAGYAR NÉP VÁNDORLÁSA ÉS A HONFOGLALÁS

Hogyan kerültek az onogurok a Kárpát-medencébe?

*(László Gyula kettős honfoglalás
elméletének felhasználásával)*

A Bolgár-Onogur Birodalom felbomlása

- az onogurok Kr.u. 463-ban jelentek meg Kelet-Európában (Priscos rétor)
 - az onogurokat gyakran együtt emlegetik a bolgárokkal, de László Gyula szerint két külön nép volt
 - mindenestre együtt, egy birodalomban éltek a volgai bolgárokkal
- a VII. szd. közepén meghalt Kovrat onogur-bolgár nagyfejedelem és a kazárok megtámadták a birodalmat
- a sokféle népet egyesítő Nagy-Bolgária Kovrat öt fiának vezetésével öt részre szakadt:
 - Baján (Batbaján) népe helyben maradt a Volgánál
 - Kotragos a Don jobb partján telepedett meg
 - Aszparuh az Al-Dunánál 678-ban megalapította a bolgár államot
 - **Kuber kán népével Pannóniába menekült 670 után, az avarok fennhatósága alá**
 - az ötödik fiú a Nyugat-Balkánon Bizáncnak (Ravennának) hódolt

Az első Honfoglalás: az onogurok megjelenése a Kárpát-medencében 670-től

- a Kárpát-medencét 568 óta az avarok uralták
- Kuber kán a kazárok előtt menekülő onogur népével az avaroktól kért menedéket
- a legyőzött-menekült népeket az uralkodó nép nevével illették
 - ezért nem hallani kezdetben az onogurokról
 - de amikor az avarok meggyengültek a Karolingok csapásai alatt, már lehet hallani róluk
 - nyugati források gyakran egyenlőségjelet tesznek avarok és onogurok közé

Krónikáink a 896-os Honfoglalást a magyarok második bejöveteleként említik. /an, aki az avarok 568-as bejövetelét tartja az első honfoglalásnak; sőt, a hunokét.

Hungarus népnévünk feltűnése a Kárpát-medencében és Nyugaton (Németh András nyomán)

A Kárpát-medencében a „magyar” földrajzi vagy népnév a 896-os Honfoglalás előtt nem fordult elő, az ungar, uenger viszont igen, úgyszintén a nyugati forrásokban. Ez azt jelenti, hogy a 896-ot megelőző betelepülésekben nem vettek részt „magyarok”

- **via Ungarorum:** egy 760. évi oklevélben szereplő földrajzi név
- **Ungarus** alakot találunk Paulus Diaconus (kb. 720-799) művében
 - Liutprad langobard király (712-744) sírfeliratában
- **Karolus rex Hungarorum/Hungrorum/Vungorum regnum vastat**
 - Nagy Károly elnevezése a 791-793-as avarok elleni győztes hadjárata után, számos helyen megtalálható a 793. évi bejegyzéseknél
- **Wangar** (860, feltehetőleg szlovén)
- **marcha ungariorum:** ungar határ
 - a kifejezés Német Lajos uralkodó Regensburg, 860. május 8. keltezésű eredeti adománylevelében fordul elő, melyben 20 telket adományozott Mattsee kolostorának (Olajos Teréz és Németh András)

- **Hungarus, Hungaer(s), Hungarius, Onger, Wenger** személynevek a 8-9. századi Karoling-okmányokban
 - Király Péter gyűjtése a nyugati kolostorok névanyagából
 - az avarok egy része 796-ban kikeresztelkedett, s így fordulhatott elő, hogy néhányukból nyugati kolostorokban élő szerzetes lett, akik nevében szerepelt a megkülönböztető népnév is (Németh András és László Gy. 1022. old.)
- „**Avares, ... quos modo Ungarios vocamus...**”
 - Widukind X. századi westfáliai krónikás: Res Gestae Saxonicae: „...az avarok, ...akiket most Ungariknak nevezünk...”
- **uherské** összetételű helynevek Morvaországban
 - közelükben avar leleteket találtak (László Gy. 677. old.)
- **Hungri** népnév a Dado verduni püspökhöz (880-923) írt levélben
 - a levél egy több évtizeddel korábbi történetet tartalmaz, mely a „Hungrik” eredetéről szól

Egy strófa a *Nibelungenlied*-ből
(az ungár határ mellett álló házról):

die herzoginne Adalind, des künen
Sintrams Kind
den het man wohl bekant; er het bei
Osterlant
*ein hus an **Ungar marke** stat:* Püten
noch den Namen hat;
da wuochs von Kind die maid, von den
ich eben han geseit.

(László Gy., 716. old.)

LÁSZLÓ GYULA
MÚLTUNKRÓL
UTÓDAINKNAK

II.
Magyarok honfoglalása – Árpád népe

PÜSKI

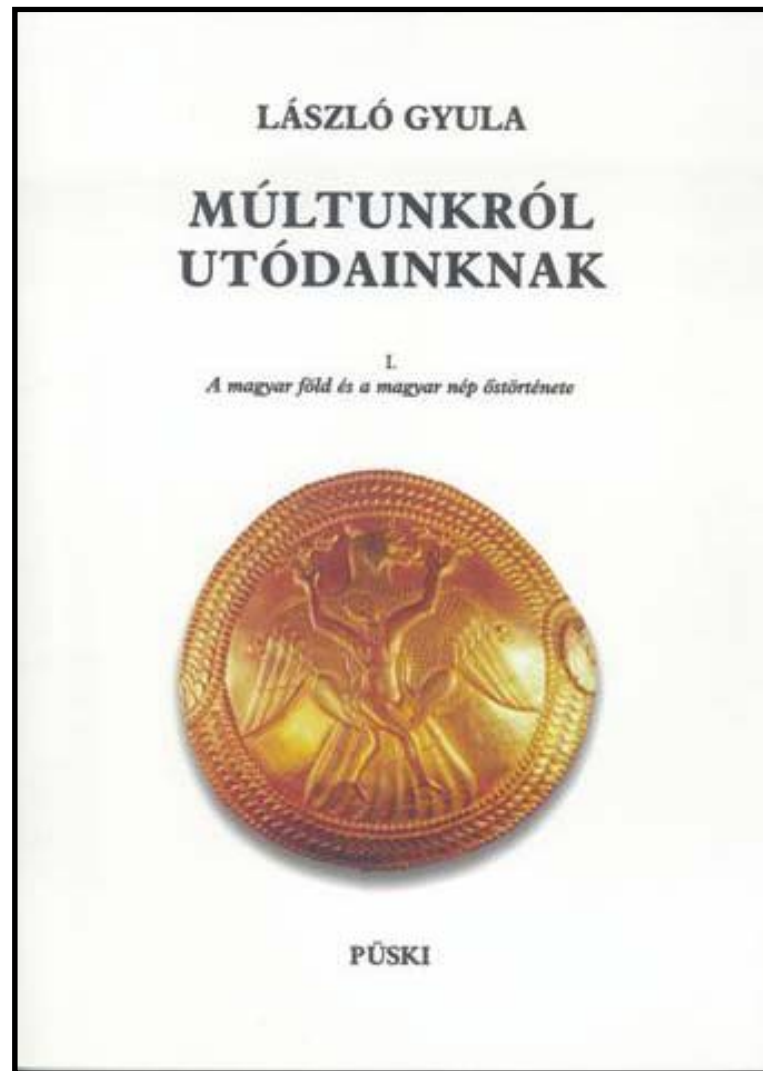

*Griffes-indás
díszítések*

*az avarok/
onogurok
régészeti
hagyatéka*

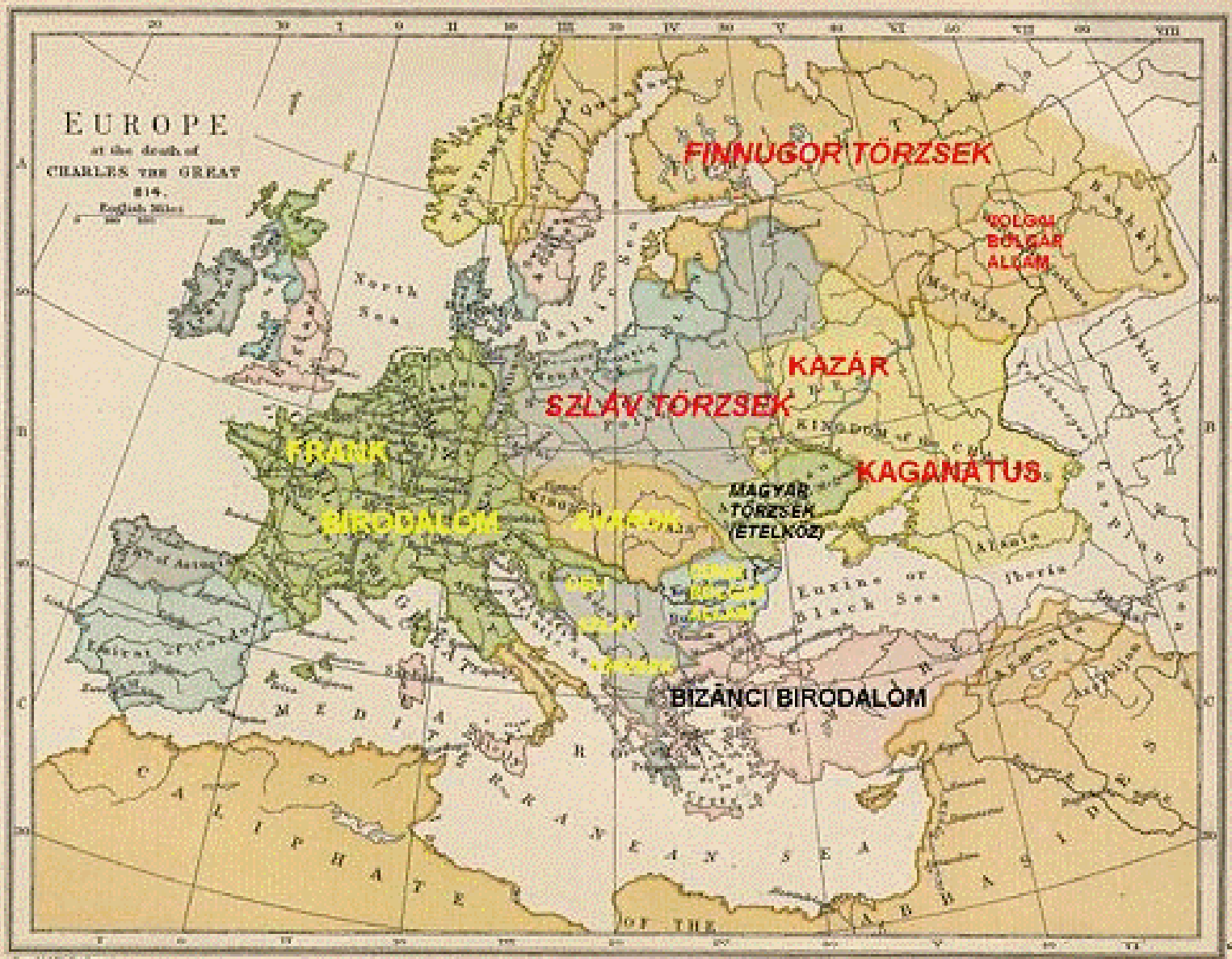
László Gyula fejtörése

- László Gyula ekkor még a sztenderd finnugor elmélet talaján állott, és fejtörést okozott számára az onogurok és az általuk „elsodort” „finnugor magyarok” megkülönböztetése
 - azt feltételezte, hogy a 670 táján betelepedett nép „finnugor-magyar” volt, mely az onogur-török harcosok uralma alatt állott, és ennek megfelelően kétnyelvűek voltak
- De minden kitisztul, ha felismerjük, hogy ugorok és onogurok ugyanaz a nép volt
 - bár meg kell említeni, hogy L.Gy. óva intett attól, hogy leegyszerűsítő feltételezésekkel elejét vegyük a termékeny szakmai vitáknak (747. old.)

EUROPE
at the death of
CHARLES THE GREAT
814.

English Miles
0 100 200

FINNUGOR TÖRZSEK

**WOLGAI
BOLGÁR
ALCÁM**

KAZÁR

SZLÁV TÖRZSEK

FRANK

BIRODALOM

AVÁROK

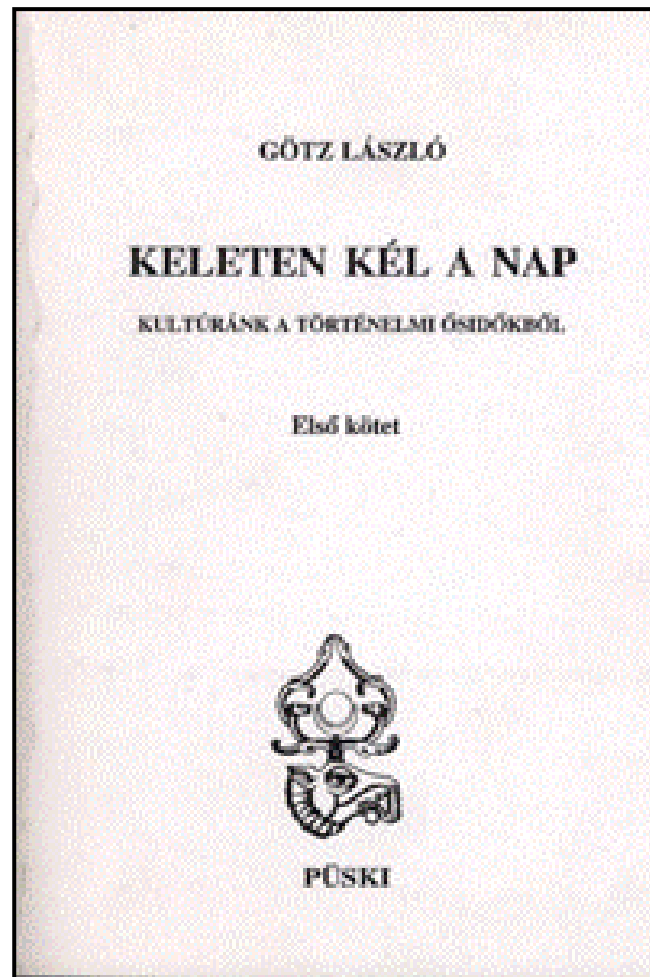
**MÁGYAR
TÖRZSEK
(ETELKÖZ)**

KAGANÁTUS

BIZÁNCI BIRODALOM

Fontosabb forrásművek

- Götz László: Keleten kél a nap I-II. Püski, 1994.
- Kiszely István: A magyarság őstörténete I-II. Püski, 1996
- László Gyula: Múltunkról utódainknak I-II. Püski, 1999.
- Ligeti Lajos szerk.: A magyarság őstörténete. Pázmány Péter Tudományegyetem és Franklin Társulat, 1943. (Reprint: Akadémiai, 1986)
- Padányi Viktor: Dentu-Magyararia. Püski, 2000.

További irodalom:

- Bakay Kornél: Magyarnak lenni: büszke gyönyörűség! Kráter, 2004.
- Bárczi Géza: Magyar szófejtő szótár. Trezor, 1991.
- Erdélyi István: Sumér rokonság? Akadémiai, 1989
- Fiók Károly: Östörténet és kritika. Századok, 1895. (László GY.-nál)
- Kenesei István (szerk.): A nyelv és a nyelvek. Corvina 2000.
- Képes Krónika. Osiris, 2004.
- Király Péter előadása az Östörténeti Munkaközösség 1986 ápr. 28-i ülésén (László Gy., 1022. old.)
- Kiss Károly: Az itatóspapírtól a leánynyelvekig. web, 2008.
- Kniezsa István: Nyelvészet és őstörténet (Ligeti Lajos szerk. 1943/1986)
- Munkácsi Bernát: Az „ugor” népnevezet eredete. Ethnographia VI., 1895 (László Gy., 756. old.)
- Németh András: A Dado-levélben szereplő eredettörténet jelentősége a Hungri népnévvel kapcsolatban. web
- Olajos Teréz: Adalék a /H/ung/a/ri/i/ népnév és a késő avar kori ethnikum kérdéséhez. Antik tanulmányok, XVI, 1969. (László Gy., 757. old.)

Götz László nyelvészeti munkásságának megítélése

- hazai hivatalos kritikusaik fő ellenérve, hogy Götz Svájcban praktizáló orvos (bőrgyógyász) volt
- de *László Gyula* Götz munkásságát igen nagyra tartotta
 - elismeréssel szólt arról, hogy monumentális monográfiájának megírása az ókori történelem, régészet és nyelvészet 600 szakkönyvének alapos ismeretéről tanúskodik:
 - „Götz László könyveit őszinte csodálattal olvasom, alig hiszem, hogy lenne magyar őstörténészünk, aki ilyen hatalmas irodalmon rágta volna át magát. Götz nem lelkes műkedvelő, hanem tudományunk komoly és komolyan veendő művelője.”
 - 11 oldalas előszót írt a könyvhöz
 - régészeti okfejtéseit, megállapításait meggyőzőnek tartotta
 - nyelvészeti tételeit a hazai őstörténészek és nyelvészek figyelmébe ajánlotta

Az akvarellek és rajzok László Gyula munkái

Összegzés

- Láthattuk, hogy az uráli, altáji és árja népek között elhelyezkedő onogurok eredete a történelem kódébe vész
- és hogy mi nem az onogurok által elsodort finnugorok vagyunk, hanem maguk az onogurok: ugorok, ogurok, onogurok, hunugurok, ugrok, vengerek, ungarik, hungarusok
- (de hívtak minket türknek, hunnak, avarnak, szabírnak is)
- az onogurok – mint a felbomlott bolgár birodalom egyik ága - a kazárok elől menekülve, és az avarok védelme alá helyezve magukat 670-ben költöztek be a Kárpát-medencébe; ez volt az **ELSŐ HONFOGLALÁS**
- ennek számos írásos nyoma van, azóta neveznek minket hungarusnak, ungarinak, vengernek
- az onogurok a Kárpát-medencében az avarok fennhatósága alatt éltek, majd azokkal összeolvadtak
- ... De miért nevezzük magunkat **MAGYAROKNAK???**

Látóhegyi Kilátó 37. szám
Bp. 2010. febr. 22.
Szerkeszti Kiss Károly

A sorozat tervezett részei:

A finnugor elmélet (35. szám)

Onogurok (37. szám)

Hunok, türkök, avarok

Kik voltak a szabirok?

Mitől vagyunk magyarok? - a kaukázusi szál

Nyelvünk:

- A képi gyökökön alapuló magyar ősnyelv
- Az andronovói lingua franca
- Sumér kulturális és nyelvi hatás

